

**GIBALNO-SPROSTITVENE DEJAVNOSTI KOT OBLIKA INTERVENCIJE PRI DELU Z OTROKI S
ČUSTVENIMI IN VEDENJSKIMI TEŽAVAMI**
**MOVEMENT- RELAXATION ACTIVITIES AS A FORM OF INTERVENTION AT WORK WITH
CHILDREN WITH EMOTIONAL AND BEHAVIOURAL PROBLEMS**

Povzetek

Uvod: V prispevku se osredotočamo na predšolske otroke, ki imajo čustvene in vedenjske težave (ČVT). Neprilagojeno vedenje, ki izhaja iz različnih stisk otrok, strokovnim delavcem v vrtcih pogostokrat predstavlja velik izziv in dodatno obremenitev. Namen prispevka je prikaz izkušenj svetovalne delavke pri obravnavi ČVT s pomočjo gibalno-sprostitvenih dejavnosti (GSD). Temelj obravnave neprilagojenega vedenja predšolskih otrok je ustrezno razumevanje in zgodnje odkrivanje otrok s ČVT. Zato v prispevku najprej opredelimo ČVT predšolskih otrok ter opišemo, kako taka vedenja, ki nujno zahtevajo ukrepanje, obravnavamo s pomočjo GSD kot metode sodelovalnega učenja s poudarkom na aktivni vlogi otroka.

Metoda: Predstavimo primer dela s skupino od štiri do šest otrok s ČVT, starih štiri do šest let, v obdobju enega šolskega leta. Navedemo nekaj primerov GSD – iger, ki večinoma potekajo izven igralnice in nam pomagajo pri zmanjševanju ČVT (npr. sprostitvene igre, igre za povečanje pozornosti, odzivne igre, plesne igre ob glasbi ipd.).

Rezultati: Opažamo, da GSD otrokom pomagajo izraziti in predelati čustva, ki jih sicer ne zmorejo ubesediti, jim pomagajo izživeti občutke napetosti, spodbujajo napredovanje na čustvenem, socialnem ter kognitivnem področju, pozitivno vplivajo na samopodobo, povečujejo zaupanje vase in tudi v odrasle, ki delajo z njimi. Otroci pridobivajo znanje in izkušnje za ustreznejše prilagajanje. Delo z majhno skupino otrok svetovalnemu delavcu nudi dobre možnosti za opazovanje in ocenjevanje napredka posameznega otroka ter dobre možnosti za dajanje povratnih informacij vsakemu posameznemu otroku. Izkušnje kažejo, da je sodelovanje otrok učinkovita metoda za učenje socialnih spretnosti, za razvijanje medsebojne povezanosti in sodelovanja.

Ugotovitve: Učinki obravnave ČVT s pomočjo GSD v našem vrtcu so pozitivni. Vseeno se zavedamo, da jih ne moremo posploševati zaradi omejitev metode aplikacije in evalvacije opisanega pristopa (npr. majhna skupina, način ocenjevanja učinkov, opis značilnosti skupine otrok in strokovnega osebja ipd.). Učinkov GSD prav tako ne moremo posplošiti v smislu boljše prilagojenosti otrok s ČVT v matičnem oddelku. Menimo, da pozitivne učinke metode sodelovalnega učenja povečuje kontinuirana in daljša aplikacija metode.

Zaključek: Ker poleg sproščanja gibanje nudi tudi raznovrstne možnosti korektivnega in preventivnega delovanja in ker nenazadnje pomen gibalnih aktivnosti za vsestranski razvoj otrok podpirajo tudi sodobne znanstvene ugotovitve, bomo v vrtcu tudi v prihodnosti veliko pozornosti namenili tovrstnim dejavnostim.

Ključne besede: čustvene in vedenjske težave, predšolski otroci, socialno-pedagoške intervencije, gibalno-sprostitvene dejavnosti

Literatura:

Bahovec, Eva D. idr. (2011). Kurikulum za vrtce. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Campbell, B., S. (2006). Behavior problems in preschool children. Clinical and Developmental Issues. New York: The Guilford Press.

Čačinovič Vogrinčič, G. idr. (2008). Programske smernice: Svetovalna služba v vrtcu. 1. natis. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Povzetek prispevka

PROBLEM

- ▀ obravnava ČVT s pomočjo gibalno-sprostitvenih dejavnosti (GSD)

NAMEN in METODA

- ▀ prikaz izkušenj svetovalne delavke
- ▀ ustrezno razumevanje težav in zgodnje odkrivanje otrok s ČVT
- ▀ obravnava s pomočjo GSD kot metode sodelovalnega učenja s poudarkom na aktivni vlogi otroka

Delo z manjšo skupino otrok

- skupina 4-6 otrok, starih štiri do šest let, v obdobju enega šolskega leta
- izven igralnice

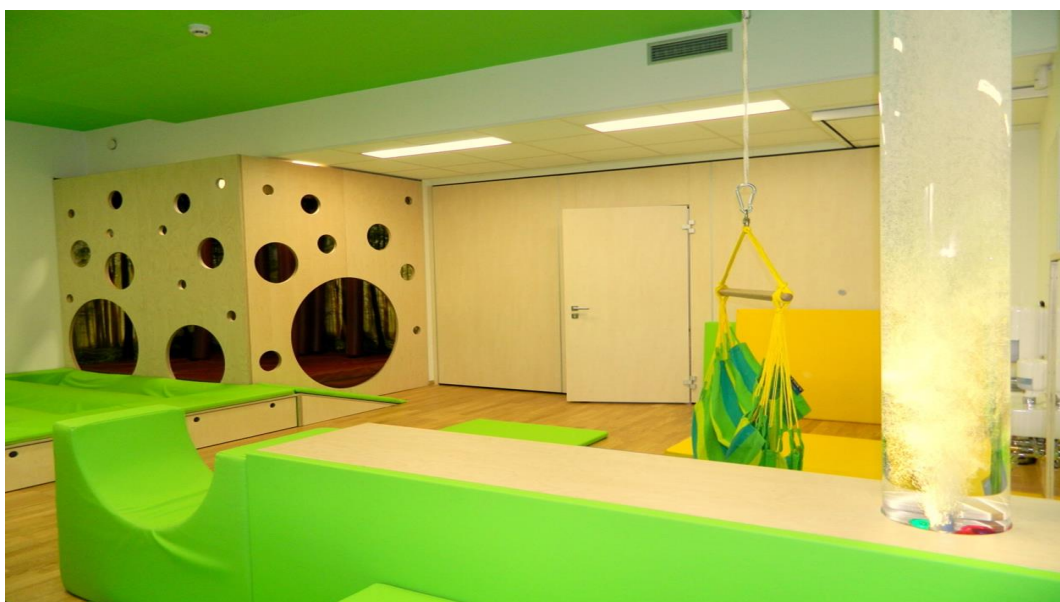
PRIMERI DEJAVNOSTI V POSAMEZNIH PROSTORIH VRTCA

... ki nam lahko pomagajo pri reševanju oz. zmanjševanju otrokovih težav ...

SENZORNA SOBA, TIHA SOBA, SOBA ZA SPROŠČANJE IN UMIRJANJE, »SANJARNICA«

- sprostitvene igre in tehnike, gibanje ob zvoku, domišljajske igre, vodene vizualizacije

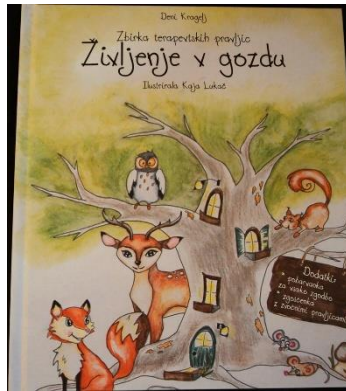

Vaje za koncentracijo, tehnike dihanja, čutna pot

»Terapevtske pravljice«, senzorne škatle, taktilne vrečke

USTVARJALNICA

igra s kinetičnim peskom (terapija s peskom), risanje na slikarskih stojalih, risanje ob glasbi (učenje slušne pozornosti ..), slikanje s prsti (soočanje s težavami in stiskami ..)

TELOVADNICA, VEČNAMENSKI PROSTOR

Žoganje, odzivne igre, plesne igre ob glasbi

KOTIČEK ZA UMIK V VSAKI IGRALNICI, RAZLIČNE ČUTNE POTI IPD.

NA PROSTEM

Talne-poskočne igre

IGRIŠČE VRTCA

Hoja, tek, skoki, plezanje, meti žoge, poligon, čutne poti, talne igre, sprehodi

REZULTATI

GSD

- pomagajo otrokom izraziti in predelati čustva, ki jih sicer ne zmorejo ubesediti
- pomagajo otrokom izživeti občutke napetosti
- spodbujajo napredovanje na čustvenem, socialnem ter kognitivnem področju
- pozitivno vplivajo na samopodobo
- povečujejo zaupanje vase in tudi v odrasle, ki delamo z njimi

OTROCI

- pridobivajo znanje in izkušnje za ustreznejše prilagajanje.

SVETOVALNI DELAVEC

ima dobre možnosti za:

- opazovanje in ocenjevanje napredka posameznega otroka
- dajanje povratnih informacij vsakemu posameznemu otroku.

SODELOVANJE OTROK

= učinkovita metoda za učenje socialnih spretnosti in razvijanje medsebojne povezanosti.

UGOTOVITVE

- učinki obravnave ČVT s pomočjo GSD so pozitivni
- ne moremo jih posploševati zaradi omejitev metode aplikacije in evalvacije opisanega pristopa
- prav tako jih ne moremo posplošiti v smislu boljše prilagojenosti otrok s ČVT v matičnem oddelku
- pozitivne učinke metode sodelovalnega učenja povečuje kontinuirana in daljša aplikacija metode

ZAKLJUČEK

- gibanje poleg sproščanja nudi tudi raznovrstne možnosti korektivnega in preventivnega delovanja
- pomen gibalnih aktivnosti za vsestranski razvoj otrok podpirajo tudi sodobne znanstvene ugotovitve
- v vrtcu bomo tudi v prihodnosti veliko pozornosti namenili tovrstnim dejavnostim

**„Kart, ki jih dobimo v roke, ni mogoče zamenjati, od nas je pa odvisno, kako bomo igrali.“
(Randy Pausch)**

